

T.C.
KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
MECLİS KARARI

Karar Tarihi: 15 Mayıs 2017

Karar Numarası: 2017 /293

KONU: Zabıta Dairesi Başkanlığı'nın Toplu Taşıma İşleticilerinin Uyması Gereken Belediye Emir ve Yasakları Uygulama Yönetmeliği ile ilgili teklifi.

KOMİSYON İNCELEMESİ: Büyükşehir Belediye Meclisimizin 09.05.2017 tarihli toplantısında 8'inci gündem maddesi olarak görüşülüp Komisyonumuza havale Zabıta Dairesi Başkanlığı'nın 09.05.2017 tarih ve E.14212 sayılı teklifi Komisyonumuzca incelenmiştir. Teklif yazısında;

“5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 12. Maddesinin son cümlesinin atfı ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15/b hükmüne, 15/05/1930 tarih ve 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunu'na, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa dayanılarak hazırlanan “Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma İşleticilerinin Uyması Gereken Belediye Emir ve Yasakları Uygulama Yönetmeliği” taslağı yazımız Ek'inde sunulmuştur.

Yönetmeliğin uygulamaya konulabilmesi için Belediye Meclisi'nin onayı gerektiğinden, yönetmelik taslağının Belediye Meclisi'ne havalesini arz ederim.”

KOMİSYON GÖRÜŞÜ: Teklif üzerinde Hukuk Komisyonunca yapılan inceleme neticesinde; Zabıta Dairesi Başkanlığı'nın Toplu Taşıma İşleticilerinin Uyması Gereken Belediye Emir ve Yasakları Uygulama Yönetmeliği Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

KARAR: Hukuk Komisyon Raporu, Komisyondan geldiği şekliyle oylandı ve oybirliği ile kabul edildi.

EK: Yönetmelik (6 Sayfa)

Cemal TANRIVERDİ
Meclis 1. Başkanvekili

Feyzettin OKUMUŞ
Katip Üye

Serhat KOLUKIRIK
Katip Üye

GÖRÜLDÜ

18./05/2017

Cemal TANRIVERDİ
Büyükşehir Belediye Başkanı V.

T.C
KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI EMİR VE YASAKLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Hukuki Dayanak

Amaç

MADDE 1 – Şehrimizde faaliyet gösteren Toplu Taşıma araçlarından halkımızın huzurlu, güvenli, konforlu seyahati için Belediye Zabıtalılarının görev, yetki ve sorumluluk alanlarında Toplu Taşıma araçlarında işlenen kabahatler karşılığında uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçlarının belirlenmesi amacı ile hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırları içinde belirlenen güzergâhlarda yolcu taşıma izni verilen (H) Plaka ile taşımacılık yapan özel halk otobüsleri (Hasılat Paylaşımına Dayalı Rotasyonlu (Dönerli) Toplu Taşıma Sistemi (HPRS) ye dâhil olan araçlar hariç), (M) plaka ile taşımacılık yapan minibüsler, (J) plaka ile taşımacılık yapan öğrenci servis araçları, (S) plaka ile taşımacılık yapan özel servis araçları, (T) plaka ile faaliyet gösteren ticari taksi işletmeleri, (K) plaka ile taşımacılık yapan bütün araçlar ile Belediyemiz tarafından izin verilebilecek tüm taşımacıların hangi koşullar altında ve ne şekilde çalışacaklarını bunların işleticileri ile verilen hizmetten yararlanan kuruluşlar arasındaki ilişkileri, uygulamayı yürütecek ve denetleyecek olan kuruluş ve organların yetki ve sorumluluk alanlarını belirlemektir.

Bu bölüm hükümlerinin denetimi, Büyükşehir Belediyemiz Zabıta Daire Başkanlığı Trafik Zabıtası Şube Müdürlüğü ile İl Emniyet Müdürlüğü'nün Trafik ile ilgili birimi ve Jandarma sorumluluk bölgesinde Jandarma Trafik Birimi yetki ve sorumluluğundadır.

Hukuki dayanak

MADDE 3- Bu Yönetmelik 5216 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin yönetimi hakkındaki Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 1608 sayılı Kanun ve UKOME kararlarına dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4- Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

- a) **Belediye:** Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesini
- b) **Belediye Başkanı:** Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı,
- c) **Üst Yönetim:** Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcılarını
- d) **Belediye Meclisi:** Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisini,
- e) **Belediye Encümeni:** Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Encümenini,

İKİNCİ KISIM

Toplu Taşıma Araçları Emir ve Yasakları

BİRİNCİ BÖLÜM

MADDE 5-Toplu taşıma araçlarının kendilerine verilen güzergâh harici taşıma yapmaları yasaktır.

MADDE 6- 24 saatlik süre içerisinde sürücünün dokuz saatten fazla araç kullanması yasaktır.

MADDE 7- Tüm toplu taşıma araçlarında kapasite üzeri yolcu taşınması yasaktır.

MADDE 8- Nöbetçi araç veya sahipleri düğün cenaze, araç arızası, zorunlu araç bakımı gibi olağan üstü hallerinde Belediyeye müracaat ederek yerine yedek araç verilmesini sağlamaları zorunludur.

MADDE 9- Seferdeki araçların mevsim şartlarına göre seyahat konforunu etkileyici ısıtma ve soğutma hizmetinin sağlandığı kalorifer ve klimalarını çalışır vaziyette olmaması, kirli ve teknik özelliklerini yitirmiş araçla sefere çıkılması yasaktır.

MADDE 10- Taşımacılıkla ilgili faaliyet gösteren kooperatif, dernek, durak ve oda başkanları Belediyenin bildirmiş olduğu tebligatlar, cezalar ve uyarıları üyelerine bildirmek, onlar adına Belediyeye gereğini yapmak zorundadır.

MADDE 11- Zorunlu park, yolcu indirip bindirmek için dahi olsa Trafik seyrini aksatacak yolcuyla tehlikeye düşürecek ani hareketlerde bulunulması yasaktır.

MADDE 12- Toplu taşıma araçlarına izinsiz afiş asmak, Belediyeye ait afiş, ilan ve reklamı asmamak, asılı olanı muhafaza etmemek, deforme olanı yenilememek, süresi biten reklamı kaldırmamak, Belediye kurumlarına ait reklamlardan ücret talep etmek ve bayrak asılması gereken günlerde bayrak asılmaması yasaktır.

MADDE 13- Tüm toplu taşıma araçları arıza, kaza ve benzeri zorunlu seferi durdurma hallerinde yolcuların mağdur olmamaları için bir başka araçla ulaşımını devam ettirmesi veya bunun mümkün olmadığı hallerde ücretlerini iade etmesi zorunludur.

MADDE 14- Toplu taşıma çalışanlarının Belediyece belirlenen kıyafetleri giymemesi ve tıraşlarının yönetmelik hükümlerine aykırı olması yasaktır. (Kıyafetlerin giyilmesi Valiliğin kıyafetlerle ilgili yazısında belirtilen tarihlere göre uygulanacaktır.)

MADDE 15-Toplu Taşıma araçları hakkında İdarece verilen kararlara uymamak yasaktır. (Araçlarını parka çekilmesi faaliyetten men edileceği haber verildiği halde talimatlara uymamak, cezalı araç veya şoförü cezası bitmeden çalıştırmak)

MADDE 16-Duraklarda uyarı mahiyetli olsa dahi korna çalınması, meskûn mahal içerisinde havalı korna çalarak gürültü kirliliği yapılması, kapıları açık olarak trafikte seyrederek yolcuların can güvenliğinin tehlikeye düşürülmesi yasaktır.

MADDE 17- Toplu taşıma araç çalışanlarının çalışma saatleri içerisinde araçları ile yüz kızartıcı suç işlemleri veya araçların çalışma ruhsatlarında tahribat yapmaları yasaktır.

MADDE 18- Toplu taşıma araçlarının yolcu harici kişi-kişiler bulundurması, şoför veya muavinlerinin çığırkanlık yapması (Dolmuşlarda muavinin bulunması yasaktır.) çalışan veya değişen personel bilgilerini Trafik Zabita Şube Müdürlüğüne bildirilmemesi yasaktır.

MADDE 19- Belediye Zabıta Memurlarının görevlerini yaptıkları sırada, talep edilen bilgi ve belgeleri göstermemek, yanlış ve asılsız bildirimde bulunmak, Belediyece konulan işaret ve levhalara uymamak, görevlerini engelleyici biçimde zorluk çıkarmak, kamuoyu oluşturmak suretiyle görevlilere müdahalede bulunmak yasaktır.

MADDE 20- Araç sahipleri veya şoförlerin görev süresi içinde veya dışında denetimle görevli Memuru darp etmesi veya başkaları tarafından azmettirilmeleri yasaktır.

MADDE 21- Yolcu ve araç trafiğini tehlikeye düşürecek şekilde hız yapmak, ani manevralarda bulunmak ve ışık ihlali yapması, hakkında bildirilen şikâyetle ilgili çağrılmasına rağmen gelmemek yasaktır.

MADDE 22- Toplu Taşıma Araçlarının iç veya dış kısımlarına gereksiz yazı yazdırmak, camlara film çekmek, gürültülü egzoz, araç içerisine veya dışına konulan aynalar, araç içerisine orijinali dışında takılan ışıklı ve ışiksiz süsleme vb. yapmak yasaktır.

MADDE 23- Hiçbir mazereti olmadan yolcu almaktan imtina etmek, ücretsiz seyahat hakkı olan yolcuyu araca bindirmemek veya araçtan zorla indirilmesi yasaktır.

MADDE 24- Toplu taşıma araç sürücülerinin sefer sırasında çalışma saatlerine riayet etmemesi, hattın sonuna kadar gitmemesi veya rötarlı giderek bir başka aracın dakikasına girmesi yasaktır.

MADDE 25- Toplu taşıma araçlarının yolcu indirme-bindirme duraklarında yolcunun el kaldırmaması, durakta indirme bindirme yapan araçlar nedeniyle yoğunluk oluşması, aynı güzergâha giden bir başka aracın bulunması gibi nedenler olsa dahi durağa girmeleri zorunludur.

MADDE 26- Toplu taşıma işleteni çalışanlarının toplu taşımacılık hizmeti görürken hangi nedenlerle olursa olsun kendi aralarında veya araçta yolculuk edenlerle kavga, küfür vb. saldırı amaçlı eylemler gerçekleştirmesi, ücretsiz binim hakkı olan kişilerle tartışması, toplum içerisinde rencide olunacak söz veya fiillerde bulunması, laubali hareket ve davranış sergilemeleri yasaktır.

MADDE 27- Toplu Taşıma araçlarının kendilerine tahsis edilen yerler dışında yolcu indirip bindirmesi, durması, duraklaması, yolcu indirip bindirme duraklarına nizami yanaşmaması yasaktır.

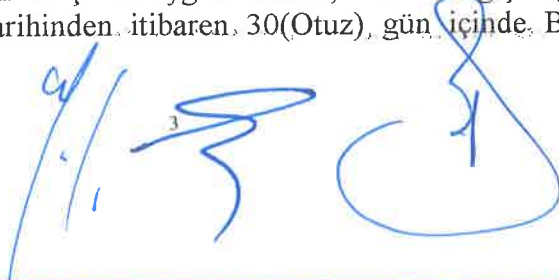
MADDE 28- Tüm Toplu Taşıma Araçlarının Belediyemizden Çalışma Ruhsatı ve Güzergâh İzin belgesi almadan çalışmaları, ferdi veya toplu direnişte bulunmaları, kendilerine tahsis edilen plakanın amacına aykırı taşımacılık yapmaları yasaktır.

MADDE 29- Geçerli mazereti veya izni olmadan hava şartları vb. sebeplerden dolayı sefere çıkmamak, zincir takılması gerektiğinde zincir takmamak, afet benzeri mücbir durumlarda emirlere uymamak, süs hayvanlarını toplu taşıma araçlarına almak yasaktır.

MADDE 30- H-M-J-S-T-K plakalı araçlarda toplu taşıma hizmeti esnasında müzik çalmaları, araç çalışanlarının çiklet çiğnemesi, bir şey yiyip içmeleri, telefonla konuşmaları yasaktır.

MADDE 31- Toplu taşıma araç çalışanları aracın niteliğine göre ulaştırma bakanlığınca alınması zorunlu olan belgeleri almadan veya belediyemiz tarafından verilen belgeler (tanıtım kartı) üzerinde olmadan taşımacılık yapmaları yasaktır.

MADDE 32- Toplu taşıma araçlarının çalışma düzeninde Belediyece yapılan değişikliğe uymaları, Belediyenin belirlediği renk ve şekle uygun olması, model değişikliği yapılan veya satışı yapılan araçlar için Trafik Tescil tarihinden itibaren 30(Otuz), gün içinde Belediyeden Ruhsatını yenilemek zorundadır.

MADDE 33-Belediye teknolojinin getirdiği her türlü yeniliği toplu taşıma araçlarında uygulama hakkına sahiptir. (Bu uygulamadan dolayı toplu taşıma işleticileri Belediyeden hiçbir ücret talep edemezler.)

MADDE 34-Alkol almış sarhoş olan ve müşterileri rahatsız edecek akli dengesi bozuk kişilerin yolcu olarak araçlara alınması yasaktır.

MADDE 35-Belediyemizce yapılan alt yapı ve üst yapı çalışmalarında çalışma yapılan Meydan, bulvar, cadde, sokak vb. yerlere araçlarını park ederek çalışmaya engel olanların araçları kurtarıcı yardımı ile alınarak araç bulunduğu yerden parka çekilir. Aracın çekilmesi ile ilgili tüm masraflar araç sahibi tarafından karşılanır. Aracın çekilmesi esnasında oluşabilecek olumsuzluklardan dolayı Belediyemiz veya personellerimiz sorumlu tutulamaz.

MADDE 36-Belediye karar organları tarafından mevzuata uygun olarak belirlenen yolcu nakil araçlarına ilişkin ücret tarifelerine uymamak yasaktır.

MADDE 37-Okul servis araçları sefer sırasında (ücretli olsun veya olmasın) sürekli taşıdıkları yolcular dışında yolcu alması, yolcu beklemesi, diğer toplu taşıma araçlarını veya trafiği engelleyici yerlerde indirme-bindirme yapmaları, toplu taşıma araçlarına ait durakları kullanmaları yasaktır.

MADDE 38- Okul Servis Araçlarının kent içinde Encümenin belirleyeceği güzergâh dışında çalışma yapmaları veya Belediye karar organları tarafından araçların girmesi yasaklanan yerlerde taşımacılık faaliyeti yürütmeleri yasaktır.

MADDE 39- Okul Servis Araçları Çalışma Ruhsatlarında belirtilen koltuk sayısının üzerinde başka öğrenci almaları (ayakta ve oturarak), araç içerisinde yan koltuk veya kürsü bulundurmaları yasaktır.

MADDE 40- Araç işletenin ya da şoförünün araç göreve çıkmadan önce gerekli emniyet tedbirlerini almadan (Zincir, Takoz, Çekme Halatı Vb.) sefere başlaması ve sefer esnasında kazaya sebebiyet vermesi

MADDE 41- 28/08/2007 tarih ve 26627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği aynen geçerli olup bu konuyla ilgili diğer yönetmeliklerde değiştirildiğinde yeni yönetmeliklerde aynen geçerlidir.

MADDE 42- Taşıt içi düzeni sağlamak anaokulu ve ilköğretim okulu statüsündeki okul öğrencilerinin inme ve binmelerine yardımcı olmak üzere rehber personel bulundurmak zorundadırlar.

MADDE 43- Okul Servis Araçları fiyat tarifelerini araç içerisinde görünür bir yere asmak ve tespit edilen ücrete uymak zorundadırlar. (Uymayanlara ilgili Kanun uyarınca işlem yapılır.)

MADDE 44- Araçta öğrenciye karşı taciz ve şiddet uygulanması, öğrencinin keyfi olarak alıkonulması yasaktır. (Bu tür suçlamalara maruz kalan sürücülerin araç kullanım izin belgeleri adli takibat sonuçlanıncaya kadar askıya alınır. Adli takibat sonucu suçlu bulunan sürücülerin araç kullanım izin belgeleri, taşımacı iseler plakaları Belediye Encümenin uygun görüşü ile iptal edilir)

MADDE 45- Taşımacılar okuldan aldığı öğrenciyi ikamet ettiği adrese bırakırlar, ailesinin bilgisi dışında başka bir yere bırakamazlar.

MADDE 46- Okul Servis Araçları öğrencileri taahhüt ettikleri yere kadar götürmekle yükümlüdürler. Sürücüler öğrencileri araç arızası hariç okul çıkışında başka bir gerekçe ile bekletemezler.

MADDE 47- Taşımacılar güzergâhlarında veya çalışmış oldukları bölgelerde ikamet eden öğrenciyi Yönetmelikte belirlenen nedenler dışında keyfi olarak taşımama hakkına sahip değildir.

MADDE 48-Taşıma ücretleri veliler tarafından iki aydan fazla geciktirilemez, gecikme olduğu takdirde taşıma konusunda keyfiyet işleticiye ait olur.

MADDE 49-Taşımacı öğrenciyi taşıma esnasında sürekli olarak diğerlerini rahatsız ettiği gerekçesi ile servisten uzaklaştırabilmesi için Trafik Zabıta Şube Müdürlüğüne müracaat eder. Trafik Zabıta Şube Müdürlüğü'nün araştırma ve soruşturması neticesinde vereceği rapora göre hareket eder.

MADDE 50-"S ve J" plaka ile taşımacılık yapan araçlar taşıdıkları personelin isim listesini, güzergah izin belgesini, Fabrika, kurum, işyerleri ile yapılan sözleşmeleri, Belediye tarafından verilen Çalışma Ruhsatını yanında taşıyarak sorulduğunda görevlilere ibraz etmek zorundadır.

MADDE 51- Öğrenci servisi, servis aracı ve ticari taksilerin izinsiz çalışmaları yasaktır.

MADDE 52-Öğrenci servis araçları kendileri ile ilgili yönetmeliğe uymak gerekli görülen durumlarda araçların takibinin yapılabilmesi için araç takip sistemi ve kamera şifrelerinin Zabıta Daire Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğüne verilmesi zorunludur.

MADDE 53-Ticari taksilerin birden fazla yolcu alarak taksi dolmuşçuluk yapmaları yasaktır.

MADDE 54-Ticari taksilerin taksimetre açmaması, taksimetre dışı ücret talep etmeleri ve verilen fiyat tarifesine göre cihazını ayarlatmamaları ve ücret tarifesine uymamaları yasaktır. Ücret ile ilgili konularda 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun ilgili maddesine göre işlem yapılır, diğer kısımlar için K.K.32. mad. Öngördüğü para cezası verilir.

MADDE 55-Ticari Taksilerin Kayıtlı buldukları durak haricinde taksicilik yapmaları yasaktır.

MADDE 56- Zabıta Daire Başkanlığı Trafik Zabıta Şube Müdürlüğü taşımada oluşacak sıkıntıları göz önüne alınarak park cezası verilecek araçlar için bağlanacağı her iki gün karşılığı Kabahatler Kanununun 32.Maddesi değerince para cezasına dönüştürerek hattında çalışmasına izin verilebilir.

MADDE 57-İl merkezinde yapılacak merkezi sınav günlerinde nöbetçi olanların haricinde lüzumu halinde yeterli araç istenebilir, buna uymak zorundadırlar. (LGS-YGS-SBS-LİSANS, BURSLULUK VB. sınav günlerinde.) Geçerli bir mazereti olmadan çalışma yapmamak yasaktır.

MADDE 58-İşyerleri veya konutların etrafına hangi amaçla olursa olsun zincir çekilmesi, duba konulması, reklam flaması veya çiçeklik koyarak taşıt ve yaya yollarının işgal edilmesi yasaktır.

MADDE 59-Zabıta Daire Başkanlığı Trafik Zabıta Şube Müdürlüğü gerek gördüğü durumlarda Encümen Kararı alınmadan toplu taşıma araçlarına sefere çıkmama (aracı parka çekme cezası) şoföre uzaklaştırma (toplu taşıma araçlarında çalışmaktan men) cezası verebilir.

MADDE 60- Kamuya ait alanlarda araçların üzerine kiralık veya satılık gibi levhalar koyarak ticari faaliyette bulunmak yasaktır.

MADDE 61-Halkın dinlenmesine mahsus alanlara belediyemizin belirlediği saatler dışında araçla girmek araç park etmek yasaktır.

MADDE 62- Belediyemizce tespit ve tahsis edilen yerler dışına araç park etmek, park halindeki araçlardan ücret toplamak yasaktır.

MADDE 63- Yönetmelikte hüküm bulunmaması durumunda görev alanına göre İlgili Daire Başkanlığı-Şube Müdürlüğü, Belediye Meclis veya Encümenin aldığı-alacağı kararları uygular.

MADDE 64-Yönetmelik içeriğinde bahsedilen tüm araçların Kahramanmaraş Büyük Şehir Belediyesi UKOME Kararlarına uymaları zorunludur.

MADDE 65- Belediye ile yapılan sözleşme hükümleri içerisinde bulunan ancak Belediye Emir ve Yasakları içerisinde belirtilmeyen diğer hususlara uyulmadığı takdirde bu yönetmeliğin 66. maddesi hükümleri uygulanır.

MADDE 66: Yukarıda 65 Madde halinde belirtilen men edilen veya emredilen fiil ve davranışlara aykırı hareket edenlere 1608 sayılı Umuru Belediyeye Mütcellik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 numaralı kanunun bazı maddelerini Muaddil Kanunun 5728 sayılı Kanun 66. Maddesi ile değişik 1. Maddesi gereğince belediye Encümenince 31 Mart 2008 tarihli Resmi Gazetede Yayımlanarak 01 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı kabahatler kanununun 32. madde (Emre aykırı davranış) hükmüne göre idari para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir.

Yürürlük

MADDE 67- Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisince düzenlenen iş bu yönetmelik, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Meclisinin kararı üzerine Belediye internet sitesinde yayımlanması ile yürürlüğe girer.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 68- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile 06.06.2012 tarih ve 2012/300 sayılı Belediye meclis kararı içeriğindeki toplu taşıma ile ilgili hükümler yürürlükten kalkar.

Yürütme

MADDE 69- Bu yönetmelik hükümlerini Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Başkanı yürütür.

